

Our Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEPHONE: Chelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 238. — Štev. 238.

NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 13, 1939 — PETEK, 13. OKTOBRA, 1939

Volume XLVII. — Letnik XLVII.

2 NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvzeti nedelje in
praznikov).
ZA \$6. — NA LETO NAD 300 IZDAJ

HITLERJEVE PRETNJE ZA MIR

"Vojna se bo šele sedaj pričela!" pravi Hitler

BERLIN, Nemčija, 13. oktobra. — Adolf Hitler je včeraj posredno pozval predsednika Roosevelta, da posreduje v evropski vojni, da prepreči najhujše prelivanje krvi v zgodovini. Hitler je rekel, da more njegovo povelje, da Nemčija prične zares pravo vojno proti Franciji in Angliji, zadržati samo predsednik Roosevelt, ako more pregovoriti angleškega ministrskega predsednika Chamberlaina, da je pripravljen sestati se z nemškimi zastopniki pri konferenčni mizi.

HITLER PROSI ZA MIR S PRETNJAMI

Hitlerjevo mišljenje je častnikarskim poročevalcem podal načelnik častnikarskega urada dr. Otto Dietrich, ki je bil več ur v razgovoru s Hitlerjem, ki je prej z vnanjim ministrom von Ribbentropom proučeval Chamberlainov govor besedo za besedo.

HITLER BO SPUSTIL VOJNO FURIJO

Hitler je po dr. Dietrichu povedal naslednje: Vsled Chamberlainovega govora mora Nemčija pričeti resno vojno v velikem obsegu proti Franciji in Angliji.

Chamberlainov Odgovor

CHAMBERLAIN ZAVRGE HITLERJEVE PREDLOGE

LONDON, Anglija, 13. oktobra. — Chamberlain je v poslanski zbornici rekel, da nikakor ni mogoče sprejeti Hitlerjevih mirovnih predlogov ter izjavil, da boste Anglija in Francija vrgli celo svojo silo v boj proti Hitlerju, češ, da Anglija ne more skleniti miru, ne da bi izgubila svoje časti in opustila svoje zahteve, da morajo mednarodni spori biti poravnani s pogajanjmi, ne pa z oboroženo silo.

NEMCIJA MORA Z DEJANJEM POKAZATI SVOJO ISKRENOST

Chamberlain je rekel, da 40 dni stara vojna sedaj ne more biti vstavljena, dokler nacistički voditelji ne pokažejo prepričljivega dokaza o svoji iskrenosti in sicer z dejanjem, da v resnici želijo mir.

Predno je Chamberlain podal to izjavo, se je posvetoval s francosko vlado in z vladami angleških dominijev.

Po Chamberlainovem zatrdilu Hitlerjevi predlogi ne vsebujejo nobene obljube, da bo Nemčija popraviti krivico, ki jo je storila Čehoslovaki in Poljski. In če bi Nemčija tudi obljubila, da bo popravila to krivico, mora poleg tega še prinesiti dokaz, da bo prenehala s svojo agresivnostjo in bo držala svojo besedo in svoje obljube.

ZAVEZNIŠKI POGOJI ZA MIR

Chamberlain je navedel naslednje pogoje, pod katerimi ste Anglija in Francija pripravljeni pogajati se:

1. Obnovitev samostojne Čehoslovaške in Poljske.
2. Postavljen mora biti trden in stalen mir, ki ne bo slonel na besedah sedanje nacističke vlade.
3. Postavljeni morajo biti boljši temelji za mednarodni sistem, po katerem ne bo več nobena generacija mogla prijeti za orožje v svojo obrambo, in morabiti priti do splošne razorožitve in izboljšana mora biti mednarodna trgovina in življenjski standard.

Njegovo povelje za veliko akcijo pa more biti zadržano, ako bi bilo saj malo upanja, da bo predsednik Roosevelt posredoval.

Ako ne bo nikakega takega znaka, tedaj bo Nemčija poslala 800 aeroplanov, da bombardirajo angleške ladje in pristanišča.

"ANGLIJA HOČE IZSTREBITI NEMŠKI NAROD," PRAVI HITLER

Ko je Hitler natančno proučil Chamberlainov govor, je vskliknil: "Anglija hoče iztrebiti nemški narod. Videli bomo, kdo bo iztrebljen!"

Dietrich je rekel, da Nemčija do sedaj v vojni s Francijo in Anglijo še ni pokazala svoje zračne sile, ki je bila toliko uveljavljena na Poljskem. Nemčija je samo čakala, da boste Anglija in Francija pri volji pogajati se za mir; ker pa je to upanje Chamberlain razpršil, se je Nemčija odločila, da prične v resnici pravo vojno.

Ameriko prosijo za posredovanje

Tri države prosijo Združene države pomoči. — Rusijo hočejo odvrniti od zahtev proti Finski. — Ruska vlada zajamči neodvisnost.

WASHINGTON, D. C., 12. oktobra. — Tradicionalno nevtralnemu državi, Švedski in Norveški, sta skupno s Finsko prosili Združene države, da skupno z njimi skušajo pregovoriti sovjetsko Rusijo, da odstopi od svojih zahtev proti Finski, ker so v nasprotju z njeno neodvisnostjo in častjo.

Neko poročilo pravi, da so se te države že obrnile na sovjetsko vlado, da opusti svoje zahteve. Kot pravi United Press, te države niso od Rusije zahtevale, da odstopi od svojih zahtev, temveč da jih samo zmanjša v pogajanjih z malo skandinavsko republiko.

Državni urad je sicer zanimal, da bi vlada posredovala pri ruski vladi, toda z ozirom na to, da je Finska edina evropska država, ki redno odplačuje svoj vojni dolg, bo državni departementa prav gotovo zadrževal v resen pretres.

HELSINKI, Finska, 12. oktobra. — Finska majhna vojno brodovje se je zbralo na jugozapadnem obrežju, vojaki so po ulicah in po vladnih poslopih postavili strojnice in več tisoč prebivalcev se je izselilo iz važnejših mest.

Finska vlada pa je sprejela rusko povabilo ter poslala v Moskvo kot svojega zastopnika dr. Juhua Paasikivija, da sprejme ruske "prijateljske" zahteve.

Finski voditelji se sicer zavedajo, da bi za 3.800.000 Fincev pomenilo samomor, ako bi se zoperstavili Rusom, toda navzlic temu izjavljajo, da je boljše umreti v svobodi, kot pa izgubiti neodvisnost.

Estonska, Letška in Litvinska so poslale v Moskvo svoje vnanje ministre, ki so se vključili zahtevam sovjetske vlade.

Ruska vlada pravi, da Rusija s svojo prijateljsko pogodbo s Estonijo, Letsko in Litvinsko

RABELJ ELLIOTT JE UMRL

V New Yorku je umrl v starosti 65 let Robert C. Elliott, čigar poklic je bil spravljati na smrt obsojenih zločincev na oni svet. To neobičajno delo je vršil trinaest let in sicer v državah New York, New Jersey, Pennsylvania, Delaware in Massachusetts. Vsega skupaj je usmrtil na električnem stolu skoro 400 zločincev. Za vsako usmritev je dobil \$150 in poleg tega mu je država še potne stroške plačala.

Lani je neki časopis objavil njegove spomine. Elliott je pisal: Nikdar ne mislite, da sem tiste ljudi jaz usmrtil. Usmrtili so jih volileci, ki so odobrili tozakeleto postavbo. Jaz sem bil le orodje njihove volje.

Elliott je bil potomec priseljene irske družine ter je bil po poklicu električar. Zaprtil je sina in dve hčeri. Sosedje so se mu sčasoma privadili, toda z njimi ni dosti običeval. Bil je mrk in redkobeseden.

Kdo bo njegov naslednik, ni znano. Že ko je Elliott zbolel, se je prijavilo več sto prosilcev, toda dosedaj se uprava kaznilnice v Sing Singu ni še za nikogar odločila. Ime njegovega naslednika bodo skušali ohraniti čimdalje mogoče tajno.

jamči za njihovo neodvisnost in da bo tudi branila njihove meje.

Rusija je po pogodbi tudi Litvinski odstopila zgodovinsko prestolico Vilno, katero so ji Poljaki ugrabili 9. oktobra, 1920. Ob Litvinski meji bo Rusija tudi zgradila močno obrambno črto proti Nemčiji.

Konvencija AFL.

Nacrti za prihodnje leto

CINCINNATI, O., 10. okt. — Na 59. letni konvenciji Ameriške delavske federacije so se včeraj začele debate, kakšno politiko naj zasledujejo prihodnje leto Federacija z ozirom na evropsko vojno in na obnovo mirovnih odnošajev v amerškem delavskem gibanju. Zaenkrat še ni zavzela nobenega določeneega stališča napram zadevi nevtralnosti in najnovejšim dogodkom v Evropi. Nedvomno bo Federacija odobrila Rooseveltovo politiko in ga mogoče celo pozvala, naj prevzame vlogo posredovalca v evropskem konfliktu, kakorhitro se mu bo nudila prva ugodna prilika za to.

Glede Lewisovega Kongresa je Federacija že izjavila, da je pripravljena začeti mirovna pogajanja, če pokaže CIO dovolj dobre volje in če znatno zmanjša svoje zahteve.

S tem, da bo Federacija podpirala Rooseveltovo politiko glede nevtralnosti, pa še ni rečeno, da odobrava vse njegove odredbe. Precej opoziciji je proti Wagnerjevi postavi in posebno proti Delavskemu odboru, kateri je baje bolj naklonjen CIO kot pa Federaciji.

Demonstracije za Roosevelta

CINCINNATI, O., 11. okt. — Konvencija Delavske federacije je sprejela resolucijo, v kateri se delegatje zahvaljujejo predsedniku Roosevelt, ker si tako vneto in nesebično prizadeva pobotati obe konkurenčni delegaciji. Po prečitaniu resolucije je priredila delegacija predsedniku velike ovacije.

Kočljivo vprašanje

Na konvenciji AFL je vprašal delegat Chauncey Weaver, član unije godbenikov, čemu predsednik, ki se tako zavzema za slovo v delavskem gibanju, ne skrbi za slovo v demokratični stranki.

Takoj za njim je vstal predsednik unije godbenikov in iz-

Delavske vesti

20 Odstotkov več zaposlenih

WASHINGTON, D. C., 11. okt. — Urad za socialno zavarovanje poroča, da je bilo meseca avgusta zaposlenih dvajset odstotkov več delavcev kot pa meseca julija. Istočasno je sporočil administrator Aubrey Williams, da bo v tekočem šolskem letu delno zaposlenih 500.000 dijakov. Delo jim bo preskrbel National Youth Administration.

JEKLARNE OBRATUJEJO 90 Odstotno

CLEVELAND, Ohio, 10. okt. — Strokovno glasilo "Steel" poroča, da so začele ameriške jeklarne 90 odstotno obratovati. — Nekatere tovarne sploh ne sprejemajo novih naročil, — je rečeno v poročilu, — ker bodo še sedanja naročila težko izvršile. V enem samem tednu se je povečala produkcija jekla skoro za štiri odstotke.

42 URNI DELOVNI TEDEN

WASHINGTON, D. C., 11. okt. — Dosedanji postavno določeni 44 uri trajajoči delovni teden, se bo s tednom, ki se začne 23. novembra, skrajšal na dve uri. Minimalna plača, ki znaša sedaj 25 centov na uro, se bo povišala na 30 centov.

To je sporočil včeraj Elmer F. Andrews, administrator takozvane "wage-hour" postave.

DELAJSKE UNIJE PROTI ŠPIJONAŽI

Serif James V. Mangano namerava zbrati v newyorškem Kings okraju tri tisoč civilistov, ki bi prostovoljno vršili nekakšno protišpijonažno službo. Proti šerifovemu načrtu je nastopil Brooklyn Labor and Citizen's Committee, v katerem je zastopanih dvaindvajset unij Delavske federacije in CIO.

Odbor je poslal šerifu javno pismo, v katerem pravi: — Kot vse slične gonje je tudi Vaša predvsem naperjena proti organiziranemu delavstvu. Vigilantje grede v svojem pretriranem patriotizmu dosti predaleč. Deželi prav nič ne koristijo, pač pa škodujejo delavskim organizacijam; delavcem in delavskim voditeljem.

MANJ DRŽAVNIH URADNIKOV V PENNA.

HARRISBURG, Pa., 10. okt. — Ravnatelj državnega proračuna, Logan, je sporočil danes, da so se stroški državne uprave v zadnjih devetih mesecih znatno zmanjšali. Ob koncu lanskega leta je bilo v Pennsylvaniji 12.133 državnih nameščenecov, dočim jih je sedaj samo 10.177.

PRIDELEK BOMBAŽA JE MANJŠI

WASHINGTON, D. C., 11. okt. — Poljedeljski departement poroča, da je znašala letošnji pridelek bombaža 11.928.000 bal, torej 452.000 bal manj kot je bilo meseca septembra napovedano. Na akter se je pridelalo 235 funtov bombaža. Zmanjšanje pridelka je predvsem pripisati vročemu in suhemu vremenu meseca septembra.

CIO ZAVRACA MIR

SAN FRANCISCO, Cal., 10. okt. — Danes se je pričela tukaj konvencija Lewisovega Kongresa za industrialno organizacijo. Delegatje, ki že od sobote prihajajo sem, izjavljajo, da si ne obetajo posebnih uspehov od predsednikovega poziva, naj se Delavska federacija in Lewisov Kongres čimprej pobotata.

Splošno prevladuje mnenje, da bo CIO nadaljeval svoje delo pod geslom: — Vse neorganizirane delavce je treba organizirati! — Največjo pozornost bo posvetil delavcem, ki jih bodo tovarne nanovo zaposlile. Zaposlenje bo precejšnje, kajti tovarne so vsled vojne v Evropi preobložene z novimi naročili.

PRETEČA STAVKA PRI CHRYSLERJU

DETROIT, Mich., 11. oktobra. — Iz Dodge tovarn, ki so last Chrysler Automobile Corporation, je bilo nedavno odpuščenih precejšnje število delavcev. United Automobile Workers unija pravi, da so bili odpuščeni brez vsakega posebnega vzroka ter je zapretila s stavko. Če pogajanja ne bodo uspešna, bo pri Chryslerju zastavkalo več tisoč delavcev.

Javil: — Weaverjeve besede niso merodajne. Weaver govori kot republikanec, ne pa v imenu svoje organizacije. Predsednikovemu pojasnilu so delegatje navdušeno ploskali.

VSE CESTE VODIJO V MAGINOTOVO ČRTO



Francoski kolesarski vojaški oddelek odhaja na fronto ob nemški meji.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakaz, President J. Lapaha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
315 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list na Ameriko	Za New York na celo leto .. \$7.00
In Kanado	Za pol leta
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto .. \$7.00
Za šest let	Za pol leta
Subscription Yearly \$6.—	

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 315 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 5-1243

POMAGAITE nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

JAPONSKA

Nedavno je dospel iz Tokio poročilo, da je bil imenovan za ministra zunanjih zadev eden najizrazitejših japonskih nasprotnikov Kitajske.

To pomeni, da bo svet kmalu pričel energične kampanje, čije svrha bo podjarmljenje vseh tistih kitajskih elementov, ki so v preteklosti preprečili prijateljsko sodelovanje med Kitajsko in Japonsko.

Japonski je sedaj zajamčeno, — pravi brzajavka, — da se ji ni bati nobenih ovir v njeni pravični kampanji za sodelovanje in trajen mir na azijskem kontinentu.

Zanimivo je vedeti, kdo je dal Japonski to "jamstvo". Ken Harada je v imenu japonskega zunanjega ministrstva to pojasnil.

S tujezemskimi časnikarji je razpravljajal o japonsko-ameriških odnosih ter dejal med drugim: — Vsaka država, ki kani mir in red v tem delu sveta, bo za posledice sama odgovorna.

To je bil nekakšen odgovor na poročilo, da namerava Amerika povečati svojo mornariško silo v Pacifiku.

Harada je energično poudaril, da ne more nobena sila odvrniti Japonec od njihovega sklepa, da ustanove ekonomsko zvezo med Japonsko, Mančukuo in Kitajsko. V tej zvezi bi Kitajska igrala isto vlogo kot jo igra umetno ustanovljena država Mančukuo.

Iz tega je jasno razvidno, da si namerava Japonska prirediti absolutno kontrolo v vzhodnem delu Azije. Pri določevanju usode Daljnega istoka naj nimajo več besede evropske velesile in Združene države, pač pa izključno le japonski imperijalisti.

SUBMARINI OB AMERIŠKI OBALI

Precej dolgo je trajalo, predno so se Amerikanci zavedli, da niso popolnoma odrezani od ostalega sveta. Iz Argentine, Brazila, Čile in držav Centralne Amerike poročajo o navzočnosti tujih submarinov ob ameriški obali.

Pa ne samo submarini, pač pa tudi ameriške bojne ladje patrolirajo ob južno-ameriški obali v bližini Puerto Deseado, važnega argentinskega trgovskega središča, nedaleč od Bahía Hueva, kjer je bila tekom svetovne vojne važna nemška mornariška baza.

Nedavno torpediranje angleške ladje "Clermont" dokazuje, da imata Nemčija in Italija več važnih mornariških in zračnih postojank v ameriškem vodstvu pri Južni in Centralni Ameriki, Mehiki in Alaski.

Dejstvo, da si ameriške mornariške oblasti o vsem tem niso na jasnem, dokazuje, da je fašistični blok bolj inteligenten in delaven kot so pa njegovi demokratski nasprotniki.

RAZSTAVA ZAGOTOVLJENA ŠE ENO LETO

Ker so nastale govorice, da se bodo nekatere evropske države prihodnje leto umaknile s Svetovne razstave v New Yorku, je Grover Whalen, predsednik razstavnega odbora odpotoval v Evropo, kjer je obiskal razne prestolice in se mu je posrečilo pridobiti vse vlade, da še priporočijo leto ostanejo na razstavi.

Obenem je tudi razstavni odbor naznanil, da bo znižal najemnino v poslopih, ki so lastnina razstavnega odbora za skoro 50 odstotkov. Medtem ko je bila letos najemnina za vsak kvadratni čevljev \$14.—, bo prihodnje leto samo \$7.50. Državam, ki so si postavile svoje lastne paviljone, pa bo znižana najemnina za zemljišče 10 odstotkov.

Četudi Anglija in Francija ne priznavata, da obstoji med Rusijo in Poljsko vojno stanje, priznava uprava Svetovne razstave.

Ravnateljstvo razstave je namreč prejelo obvestilo, da bo v soboto ob priliki Poljskega dne na razstavi prišlo do političnih izgovorov, ko se bo proslava udeležilo okoli 60.000 Poljakov iz vseh krajev dežela. Uprava razstave je zato v ruski paviljon postavila svojo posebno stražo, mestno policijsko ravnateljstvo pa bo v soboto poslalo na razstavo močan policijski oddelek in več detektivov, da bodo preprečili vsako poljsko demonstracijo proti Rusiji in ruskemu paviljonu.



Prizor v nekem francoskem pristanišču, ko se izkrenejo angleški vojaki.

Tedenski kotichek

Piše I. BUKOVINSKI, Pittsburgh, Pa.

Oh, ta selitev! — Pretekli teden mi ni bilo mogoče napolniti mojega običajnega Tedenskega koticheka, kajti bil sem zelo zaposlen — z lovom na novo stanovanje in končno s selitvijo. Jaz sem sicer velik neprijatelj pogoste selitve, toda človek si pač ne more pomagati. Pred letom in pol sem se moral seliti iz zavodove (bolnišnične) hiše, ker so jo podirali radi majhne razpoke v zidu in na mestu zgradili moderno sončno kopališče. Zdalj pa, ker je bila rezidenca prodana drugemu lastniku. Nu, saj pravim gorje njemu, ki pod streho tujčeve hiše kasa piše.

Ptičke imajo svoja gnezda in medvedje svoje dupline človek pa nima svoje postelje, kamor bi glavo k počitku položil. Še najbolj zavidanja vredni so polži in ježi, ki celo življenje v lastnih hišah bivajo, ne da bi morali davka plačevati ali stroške s popravljanjem imeti.

Vzklik začudenja — Zelo mi je žal, da ti ne morem ustreči, ker ravno sinoči sem oddala lično sobo nekemu "Duquesne University" dijaku, ki se uči, kako lahko krivica pride do zmag, študira namreč za pravnega doktorja.

Tako mi je odvnila žena, ki se mi je nekako znana zlela ko sem pobral v prvi hiši za stanovanje.

— Toda, ali nisi ti vprašal

pred poltrugim letom pri meni za sobo, ko sem živel še na Congress cesti, blizu Epiphany cerkve? Izba ti je ugajala, ampak z razgledom nisi bil zadovoljen?

Ko sem ji pritril, je vzkliknila: — Sveta nebesa, torej se zdaj si nisi poiskal stanovanja?

Stopnice. — In tako sem šel dalje.

— Slabi časi, slabi časi — tak je bil prvi odgovor zelo starega moža, ko sem mu pojasnil namen mojega prihoda v hišo.

— Torej, ti bi rad stanovanje — Ampak ti prokleti avtomobili, ki so nam kruh odjedli!

— Ali ste bili nemara voznik — sem ga sočutno vprašal.

— Ah, kaj voznik, še nekaj več!

— Potem pa konjederec?

— Oh, še dosti več. Jaz sem namreč konjski dohtar — poleg patjeja. Škoda, da ni moje ovdolele hišne doma, ki mi go-podlinji. Moje staro je Bog k sebi pozval že pred 20 leti; nu, On je vedel zakaj. Sicer pa ti sobo itak bi ne ugajala, ker je visoko pod streho, tako-rekoč četrto nadstropje, toilet pa je od spodaj v kleti.

— Potemtakem pa ima hiša gotovo elevator?

— Elevatorja nima, ampak ima stopnice.

— Stopnice? Saj to vendar vem, da ne skate po lestvi kot opice v zverinjaku ali kave v starem kraju, ko gredo spat. In spet sem odrinil naprej.

Trajno presenečenje. — Pritimivši na gumb električnega zvonca v predveži druge hiše, kjer sem zagledal v oknu napis, da se odla prijazna soba, se prikaže na vratih zelo mlada gospodinja, in ko sliši vzrok mojega obiska, pravi: — Ako me spomin ne vara, si prav gotovo ti oni, katerega je imenovala "Pittsburgh Post Gazette" "world's most famous accomplished janitor", priobčevši njegovo sliko in u-metniško vloženo 10.000 komadno šahovo desko.

Potrditvi njeno domnevo, mi poda desnico in nadaljuje: — Veseli me, da te osebno spoznam. Za takega človeka bi preskrbeli prostor, četudi bi se morala družina bolj stisniti. Alj to ne bo potrebno, ker se je pred par dnevi izselil neki mladi gentleman in sel živet na svojo roko; oženil se je. Upam da boš prav zadovoljen pri nas. Zelo blizu je do poulične železnice in še bližje do zavoda, kjer si zaposlen; na eni strani preko ceste je tobakna trgovina, ako kadiš, na drugi strani preko ulice je pivnica, kadar si žejen, na vzhodu boš lahko opazoval zjutraj iz svoje sobe, kako sonce vstaja, skozi nasprotno okno na zapadu pa nje-gov zaton in v hiši je tudi telefon, kaj hočeš še več?

Ali kako sem osupnil, zapazivši iz obednice v kuhinji, kamor me je peljala, na mnogih kantah in skatljah šest-oglasto zvezdo — običajno židovsko znamenje ali simbol.

Fant iz te moke pa ne bo kruha — sem dejal sam pri sebi — kajti odušni židje ti bodo za sobo računali najmanj tretjino več, nego kje drugje. Ko pa mi gospa pove ceno stanovanja, mi je skoro sapo zapelo od prijetelega iznenadenja, kajti soba je bila mesečno \$2 cenejša nego sem plačal pri židovskih ljudeh, zraven tega pa še lepša, čistejša in svetlejša. In tretje, nič manj prijeto presenečenje me je doletelo, ko so me naslednjo soboto prijazno povabili — na kosiljo obed.

Da, da, vsako pravilo ima svojo izjemo, in med vsakim narodom so dobri in slabi ljudje.

Živo srebro — je poskočilo prva dva dneva ta teden na 88 stopinj, največji rekord vseh časov v tej jeseni dobi. Seveda glede tega meseca najvišji vročinski rekord 91 stopinj je bil 3. oktober 1884 in dne 5. oktobra 1879. Nu, vremenski bogovi so lahko razsodni z vročino tudi v tem času, ko ni potrebna za dozore-

vanje poljskih pridelkov in drugih sadežev, saj jim ni treba kupovati dragega premoga.

Mir ljudem, ampak... — Hitler proži roko Franciji in Angliji v spravo za mir. O, to je čisto logično, saj tudi volk si želi v miru prebiti dobro kosilo, kadar nedolžno jagnje raztrga in sme, češ, da mu je vodo skalilo, čeprav je od spodaj na potoku pilo. Njegovo klepetanje o sporazumu vseh narodov za upostavitve trajnega mira v Evropi ni vredno nobenega upoštevanja, ker mu je nikdo ne verjame, in upati je, da Francija in Anglija mu ne bodo nasledili na lim.

Zakaj se mora nadaljevati vojna? — Ko je Nemčija anektirala Avstrijo, je Hitler dejal: Avstriji, so Nemci, to je vse, kar sem hotel. Ko so bili vzeti od Čehoslovaške Sudeti, je dejal: Ta pas je bil že tako nemški, ali zdaj — ne dalje! Ko je pa vdril čez drn in strn dalje v Čehoslovaško, jo razkosal in ji vsilil svoj protektorat ter po tolovaško oropal zlato v Naročni Češki banki v Pragi, je činično opravičil to svojo lopovščino: Češka je bila potrebna reda in dobrega varstva in za vzdrževanje iste-ga so najbolj sposobni naši nemški kanoni in bajoneti, njih zlato pa je dokti bolj sigurno spravljeno pri nas v Nemčiji, nego v zlati Pragi. In tu so naši cilji končani.

Kako so bili končani, nam jasno govori mičena Poljska. In v resnici Hitler le zato želi kleniti mir, da bi se lažje pri-pravil na novi skok, na novi dan, in vprašanje, oziroma ugibanje je: Who is next?

Ruski listi. — se jeze nad Anglijo in Francijo, češ, kako brezmišeln in nemoralno je na-daljevanje vojne in brezpo-trebno prelivanje krvi, ker je Poljska premagana in je ni mogoče več obnoviti. Ruski komunisti bi pa morali vede-ti, da Anglija in Francija ni-sta pričela vojne in je ne bodo nadaljevale toliko radi Polj-ske, pač pa, da se uniči in iz-trebi ne nemški narod, ampak diktatorski Nazizem in Hitlerizem, ki hoče na vladati celi Evropi in uničiti zadnjo sled o-sebne svobode in osebnega pre-pričanja — zdaj s pomočjo Stalinizma.

Zdravniški nož. — Operaciji za kilo se je podvrjel ta te-den rojak Jehn Leskovec iz so-sebnje naselbine Burgettstown, Pa. Želim mu skorajš-nega okrevanja.

Pozdrav!

Peter Zgaga

Z raznih strani dobivam bo-drila, da mi ni treba na nič po-rajtati in da meram upati naj-bolje. Če sem se kdaj, sem se sedaj prepričal, da upanje po-dira plotove in ovire in ustvar-ja čudeže.

Hvala prijatelji v Cleve-landu, ki se ni hotela podpisati, toda moje srce jo je zaslu-tilo in spoznalo; na Matijo Pogorela sem pa skoro jezeh, ker mi piše med drugim:

— Zdravniki so mi priporo-čili vino. Nabavil sem si nekaj steklenice dobrega newyorčana, ki ga srebljem za okrepitev in zdravilo.

Dasi po naturi nisem zavid-ljiv, bi kmalu rekel, da Matij nekoliko zavidam.

Kajti take in slane dobrote kot jih uživa on, so meni naj-brž zavedno zapечатene s sed-merimi pečati.

V Nemčiji je umrl v visoki starosti grof Bernstorff, ki je bil pred petinavajsetimi leti nemški poslanik v Washing-tonu.

Amerika takrat še ni bila z Nemčijo in Avstrijo v vojni, toda Bernstorff je vedel, da se bo prej ali slej vmešala v njo. Ta zavest je usmerila njegovo delovanje.

Nemčija in Avstrija sta i-meli takrat v Združenih drža-vah tri izborne agente. Nemč-ja poslanka Bernstorffa in jo-jaskega atašee von Papena, Avstrija pa poslanika dr. Dumbo. Vsi trije so kovali skrajno tajno in previdno sto-je načrte. Nihče jim ni mogel do živoga.

Pojavil se je pa Slovenec, štajerski rojak dr. Jožef Goričar ter pred ameriško javno-stjo in ameriškim državnim departamentom deniensilno o razkrinkal njihove mahinacije. Vsi Goričarjevi razkritji so morali vsi trije pobrati šila in kopita ter zapustiti ameriška tla.

Velika doba, kot je naprimer današnja, rodi na vseh koncih in krajih ekstreme. "Odreše-niki" se pojavljajo kakor go-be po dežju. Med nje je priste-ti tudi na lvojevodu Otona Habsburškega, sina zadnjega avstrijskega cesarja Karola.

Oton skuša spraviti skupaj divizijo čeških in poljskih be-guncev ter se žnjo ob strani Francozov in Angležev boriti proti Hitlerju.

Za to svojo požrtvovalnost pa ne zahteva drugega kot da po porazu Nemčije obnove zavezniški Avstrijo in postavijo njega na avstrijski prestol.

Ni je večje kreposti na sve-tu kot sta ponižnost in skrom-nost.

Če bi imel Hitler le količkaj upanja, da mu bo mogoče p-raziti Angleže in Francoze, o miru niti ne črhnil.

Sličen je tolovaju, ki so ga zalotili pri ropu, pa je reke, vedoč, da si ne more več po-magati: — Ah, kaj bo tisto! Prijatelji bodimo, pa je.

Včerajšnji dan je bil posve-čen drznemu pomorsku Kri-štofu Kolumbu, ki je odkril Ameriko. Italijani pravijo, da je bil Italijan, Španci, da je bil Španec, pa tudi Portugal-ci si ga zase laste.

Naj bo že kakorkoli, pogla-vitno je, da je odkril to čude-žno deželo.

Dolgo, dolgo je moral ja-drati, predno je dospel v No-vi svet. Prav nič bi pa ne ško-dilo, če bi jadral še par tisoč milj dalje do svojega cilja.

Kajti zdi se, da je Amerika še vedno preblizu Evrope.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila iz-vršujemo točno in zanesljivo po dnev-nem kurzu.

V Italijo:

Za \$ 6.36	Lir 100
\$ 12.—	Lir 200
\$ 24.—	Lir 500
\$ 48.—	Lir 1000
\$ 112.50	Lir 2000
\$ 167.—	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CE-NE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

NUJNA NAKAZILA IZVEŠU-JEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJEVNO SL.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

DARILNE POŠILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar.	— — \$ 2.90
200 Dinar.	— — 5.20
300 Dinar.	— — 7.50
400 Dinar.	— — 9.85
500 Dinar.	— — 12.15

ZARADI RAZMER V EVROPI so bile naše zveze za denarne pošiljatve v Jugoslavijo začasno prekinjene. Sedaj pa smo dobili novo zvezo, po kateri je mogoče našim rojakom vtrčeti in denar varno pošiljati. Vendar je bila nam povišana cena, ker so stroški za pošiljanje po tem potu mnogo višje. Cena se lahko vsak čas izpremeni in upamo, da bo v kratkem znižana. Opozorjamo tudi, da se sem in tam more kaka pošiljatev zaradi evropskih razmer zakasnit.

ZA NUJNO POŠILJATEV POSLUŽITE SE "CABLE ORDER". — DOPLAČATI JE TREBA \$2.— ZA VSAKO POŠILJATEV V JUGOSLAVIJO

SLOVENIC PUBLISHING CO.
::: POTNIŠKI ODDELEK :::
216 West 18th Street, New York

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopolni vsi podatki in omenjeni ne priobčujemo. Dopolni za četrtično številko naj bodo v našem uradu najkasneje v sredo jutraj.

Dopolni so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatelje in se z njimi naši rojaki tako rekoč med seboj pogovarjajo.

"SLOVAN" SE NAJLEPŠE ZAHVALJUJE

V prijetno dolžnost si štejem, da na tem mestu v imenu slovenskega pevskega društva "Slovan" najkrajše zahvalim vsem udeležencem našega koncerta v proslavo društvene 25-letnice, ki se je vršil preteklo nedeljo v Arlington dvorani v New Yorku. Udeležba je bila velika, za kar vam vsa čast. S svojo navzočnostjo ste dali duška kulturnim društvom, da bodo še z večjo vpeno v bodoče delovala za procvit naše krasne pesni ter kulturnega življenja.

Prav iskrena hvala za sodelovanje slov. pev. in dram. skup. društva "Domovina", našim vrhlim slovenskim tamburašem, hrvatskemu pevskega društva "Jedinstvo" srbskemu pevskega društvu "Gusle". Nadalje iskrena hvala Miss Elizabeth Meitzen, za igranje krasnih klasičnih komadov na klavir. Istotako najlepša hvala za prav lepo solo petje naših lepih pesmi: Miss Marije Arčuh, Mr. Charles Guardian, in Mr. Louis Rapiću. Slednjega je spremljal na klavir prof. Milan Trošt, kateremu tudi prav iskrena hvala. Miss Arčuh in Mr. Guardian v duetu je spremljal "Slovanov" neovojnja Mr. Jerry Koprivšek. Lepa hvala Jerry! Najiskrenejša hvala Mrs. Hildi Hudč-Cerar za spremljanje na klavir pri petju "Slovana". Prav iskrena hvala seveda našim vrhlim in poštovnim pevovodjem in sicer za društvo "Domovina" Mr. Jankotu Končanu, za društvo "Jedinstvo" Mr. Emil Blaževiću, za društvo "Gusle" Mr. Ignac Hudčtu, za tamburaše Mr. I. Gerjovčiču, za društvo "Slovan" Mr. Jerry Koprivšek. Zares pomembni smo na vas za take lepe izbrane pesmi in vašemu poštovnemu in taktičnemu vodstvu pri petju.

Prav prisrčna hvala našemu odličnemu slovenskemu diplomatu dr. Vladimir Rybarju, svetniku jugoslovanskega poslanstva v Washingtonu, D. C., za tako krasni in v srec segajoči govor, kateri nam bo gotovo vsem navzočim ostal za vedno v spominu. Posebno nekaj besed, katere je dr. Rybar v svojem zelo premišljenem govoru izrecno poudaril, se glase: "Mi smo poklicni diplomati vaše in naše domovine kraljevine Jugoslavije, vi ste pa naravnani diplomati. Odvisno je od vas, v kakšni luči boste pokazali drugim narodom pomen in stremenje naše mile domovine Jugoslavije, itd."

Nadalje je naš spoštovani rojak dr. Rybar v svojem govoru bodril navzoče, smatrajoč, da smo itak večinoma ameriški državljani, da ostanemo zvesti ustanovi te velike svobodne države ameriške, pri tem je poudarjal pa nikdar ne smemo pozabiti svojega maternega jezika ali svoje nile domovine Slovenije, o čemur sedaj dične Jugoslavije, kjer smo se rodili in vzgojili.

Dragi dr. Rybar, ponovna

vam iskrena hvala za krasni govor, kakor tudi za velikičinski dar "Slovana". Štejemo si v veliko čast, da ste nas posetili, kakor tudi si štejem v čast in ponos, da imamo Slovenca na tako visoki diplomatski stopnji, ki zastopa našo milo domovino Jugoslavijo.

Prav iskrena hvala g. posl.niku Fotiču, za po vami poslano pozdravo in častitke, ter katerega ste tudi ob isti priliki zastopali.

Nadalje prav lepa hvala našemu novemu tukajšnjemu generalnemu konzulu Mr. D. M. Stanovjeviču za udeležbo.

Iskrena hvala tudi našemu novemu župniku Rev. Pius Petriču, za krasne izgovorjene častitke "Slovana" k srebrnemu jubileju.

Prav lepo se "Slovan" zahvaljuje za velikodušne posilaje dar družini Mr. Alexa Premru iz So. Norwalka, Conn. Vred boleznij v družini se ni sili mogli udeležiti, ter da jim kliče na skorajšo okrevanje ter v tiski veri, da se bodo mogli udeležiti naše prve bodoče prireditve, glede katere datum jim bo pravčasno sporočen. Hvala tudi za prijazen dar Mr. Rado Vavpotiču in družini Perko.

"Slovan" se nadalje prav lepo zahvaljuje Slov. Ženski Zvezi št. 84. iz Brooklyna, N. Y., za polnoštevilno udeležbo v narodnih nošah. Vsa čast vam! Iskren a hvala za brezplačno objavo tozadevnih reklamnih dopisov našim časopisom in sicer: "Srbskemu dnevniku", "Hrvatskemu Svičetu", "Glasilu KSKJ", "Prosveti", "Napreju" in še posebej na našemu lokalnemu dnevniku "Glasu Naroda" za tako veliko posebno reklamo. Še enkrat najlepša hvala.

Po koncertu za ples nam je neumorno igral znani Jerry's Starlight Orchestra razne slovenske in ameriške komade, pod vodstvom našega znanega in zelo agilnega rokaja Jerryja Koprivška, kateri je obenem tudi "Slovanov" pevovodja.

Nadalje naj omenim, da je bilo to prvič v zgodovini newyorških slovenskih prireditev, kjer so sodelovali naši bratje Hrvatje in Srbi. S to našo prireditvijo smo pokazali Slovenci, da smo v polni meri pripravljeni skupno v bratski slogi delovati na polju našega kulturnega bratskega jugoslovanskega življenja. Želeti bi bilo, da bi nas v tem oziru posnemala tudi druga naša različna društva po drugih naselbinah sinje Amerike, kakor tudi Kanade.

Torej tudi še enkrat prisrčna hvala tudi vsem posameznikom ali posameznicam, ki ste v enem ali drugem načinu pripomogli do boljšega uspeha. Bodite uverjeni da bo to "Slovan" vedel ceniti tudi v bodoče.

Z rodoljubnim pozdravom za slov. pev. društvo "Slovan".

Anthony Svet, tajnik.

CLEVELANDSKE VESTI.

Rojak Anton Kolenc, ki so ga z njegovo 9-letno hčerko vred našli mrtvega v njegovem stanovanju zadušena s plinom, je bil star 50 let in doma iz Mirne na Dolenjskem. Tu zapuša ženo, štiri sinove in dve hčeri.

Dne 5. okt. je v bolnišnici umrla Antonija Švigelj, roj. Lovko, stara 38 let in doma od Cerkevce na Notranjskem. V Ameriki je bila 33 let in tu zapuša moža, dva sinova, štiri hčere in starše.

Umrl je Anton Potočar, star 59 let in doma iz St. Petra pri Novem mestu. V Ameriki je bil 35 let in tu zapuša šest otrok.

Dalje je umrl Fr. Majer, star 74 let in rojen v Gabru pri Stični na Dolenjskem. V Ameriki je živel 50 let in tu zapuša sestro.

V soboto je preminil v Painesville Community bolnišnici Joseph Lusin, delavec na Leopoldovi farmi v Madison, O. Star je bil 67 let in doma iz Gorice vasi pri Ribnici. V stari domovini zapuša soprogo Marv in hčerko Louiso ter sina Leopolda. Tukaj pa vskinjio Mrs. Agnes Falešic.

Vile rojenice so te dni obiskale družino Mr. in Mrs. Steve Jakša na Norwood Road. in jim prinesle v dar krepkega fantiča.

POROKA.

Mrs. Mary Oblak -poroča iz Ely, Minn., da se je 23. sept. poročila njena hči Miss Mary Oblak z Mr. Frank Mantz, ki je Slovenec.

NESREČA ROJAKINJE.

Mnogim poznana Mrs. M. Miklus v Clevelandu, O., ki je že meseca aprila nesrečno padla in si pri tem zlomila nogo, je že precej okrevala, toda zadela jo je nova nesreča. Ko je šla te dni v klet, ji je na stopnicah spodrsnilo da je padla in si pri tem zlomila roko. Odpejali so jo v mestno bolnišnico.

ČUDEN SAMOMOR V GARY. IND.

Dne 7. oktobra se je ustrelil Lovro Klobučar. Malo prej sta potrkala pri njem dva policaja in ko je odprl, sta mu povedala, da ga bosta aretirala zaradi tega, ker je pijan vozil avto. Klobučar je rekel policajama, naj malo počakata, in odšel je nazaj v hišo. Trenutek kasneje sta policaja slišala strel v hiši in ko sta skočila notri, sta našla Klobučarja mrtvega.

NESREČA.

Rojakinja Anna Lampe v Duluth je tako nesrečno padla pri delu v kuhinji, da si je zlomila nogo. Nahaja se v bolnišnici.

SMRTNA KOSA

Smrt, ki nič ne izbira med starim in mladim, med slabim in močnim, se je te dni oglasila pri Mary Starcer, v Pueblo, Colo., ki se je morala posloviti s tega sveta v najlepših letih, stara komaj 53 let. Bolehala je že več let za sladkorno boleznijo. Doma je bila iz vasi Rova gora, fara Krka. Zapuša pet hčera, dva sinova in dva brata. V starem kraju zapuša mater, ki je stara 80 let, tri sestre in enega brata.

V So. Chicago, Ill., je bil iz slovenske cerkve sv. Jurija preteklo sredo pokopani 24-letni mladenič slovenskih staršev Frank Knez. Omenjeni se je hudo opékel v železotoplinici in je po desetdnevnem strašnem trpljenju izdihnil v bolnišnici. Zapuša očeta in mater, tri brate in dve sestre.

40-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

JUGOSLOVANSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

ELY, MINNESOTA

KI IMA

22,000 članov in dva milijona

in pol dolarjev premoženja.

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Jugoslovanski kat. jednoti, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti boleznij, nesrečam in smrti

Ako je društvo JSKJ v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

Pred dnevi je v Milwaukee, Wis., umrl Frank Slamovič, star 34 let in rojen v Ameriki. Zapuša starše, dva brata in tri sestre.

†

V Milwaukee, Wis., je dne 25. sept. umrla Rose Stech, stara 59 let in doma od nekod na Dolenjskem. Zapuša moža in hčer.

†

V Eveleth, Minn., je umrl John Kastelec, star 62 let. Zapuša ženo, hčer, tri brate in dve sestre.

V Duluth, Minn., je dne 2. okt. umrla rojakinja J. Perslin, stara 55 let.

V Calumet, Mich., je dne 21. sept. umrla 44-letna žena J. Turka v Osceoli. Rojena je bila v Ameriki in zapuša moža, mater, več otrok in bratov, ter sester.

†

V Chicago, Ill., je 5. okt. umrla Rozi Zalig, stara 44 let in rojena v Žalovicah na Prekmurjskem. V Ameriki je bila okrog 30 let in zapuša sina, hčer in dva bratrane. V starem kraju pa mater in dva brata.

VABILO na

Kafeklač

kateriga priredi

ŽENSKO OLTARNO DRUŠTVO : :
ZUPNIJE SV. CIRILA V NEW YORKU
V NEDELJO, 15. OKTOBRA, 1939

ZA TELESNO OKREPČILO IN ZABAVO BO
DOBRO PRESKRBLJENO

Vstopnina 25 centov

Pričetek ob 5. popoldne

VSI STE DOBRODOŠLI —

Odbor

Za ljubitelje leposlovja

CYKLANEM. Spisal Janko Kernik (136 strani.) Kernik je pisal v Jurčičevem duhu. Svoj slog je znal tako prilagoditi Jurčičevemu, da je po Jurčičevi smrti uspešno završil njegove nekončane romane. "Cyk-lamen" je ena njegovih najboljših povesti.
Cena \$1.00

MOLOH. Spisal Janko Kač. (198 strani.) Pisatelj je segel v dobo, ko so začeli graditi tovarne na Štajerskem in ko je vse vrelo v nje. Vrelo v nje in jih uničevalo. Strašno masčevanje razočarane matere.
Cena \$1.00

MED PADARJI IN ZDRAVNIKI. Spisal Janko Kač. (117 strani.) Štajerski rojak Kač ni do svojega štiri-desetega leta stopil v javnost. Nato je začel pisati krajše črtice, ki jih vsebuje ta zbirka, nato je pa zaslovel s svojim romanom "Grunt".
Cena 85c.

IZZA KONGRESA. Spisal Ivan Tavčar. (548 strani.) Pisatelj je posegel v tem romanu v začetek devet-najstega stoletja, ko se je vršil v Ljubljani kongres, ko so se sestali trije cesarji. Kdor hoče poznati ljubljansko življenje onega časa, naj prečita ta roman.
Cena . \$2.50

KLEOPATRA. Spisal Rider Haggard. (283 strani.) Zgodba o čudoviti egipčanski kraljici, ki je gospodovala vsemu takratnemu svetu. Rimski vladar je iskal milosti in ljubezni pri nji. Njeno razkošno in razuzdano življenje ter njena tragična smrt.
Cena \$1.45

KRISTOF DIMAČ. Spisal Jack London. (404 strani.) Eno najboljših del znanega ameriškega proletarskega pisatelja, ki je dobera poznal življenje vseh slojev, ker ga je sam doživljal. Njegove dela so pre-stavljena v vse kulturne jezike.
Cena \$1.00

Slovenic Publishing Company

Naročniki!

Poslajte na ŠTEVILKE poleg naslova, ki pomenijo: prva mesec, drugi dan in tretja pa leto, kdaj vam naročnina poteka. Napišite: 10.10.39
TO POMENI, da vam je naročnina potekla 10. OKT. 1939
Poljite pravilno, da nam prihranite nepotrebno delo pošiljanja opozoril.
GLAS NARODA, 216 W. 18 St., New York

Kje si bil tako dolgo?

Roman iz Hivljenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

47

"Mati je prav gotovo celo dopokne doma, ker mora kuhati za moške. Oče in bratje pridejo vedno točno na kosilo. Winnie, neizmerno pa se bodo veselili, ko jih bo Charlie povabil v hotel na kosilo. Jutri je sredo — počakaj, kaj bodo jutri pri nas jedli — o, da — ohrovt in govedino. To se bo Jurij veselil, ako tega ne bo, kajti ohrovt sploh ne mara, pa naj bo napravljen kakorkoli."

Winnie se obrne v stran.
"Tako, tako, ohrovt ne mara?"

Truda nekoliko pomisli.

"Niti ohrovt, ki ga moremo jesti, niti ohrovt, ki ga kdo govori. On je namreč takorekoč aristokrat med nami, v duševnem in telesnem smislu. In kakor je skromen kot vsi moji bratje, toda ne v eni, na sebi ima nekaj plemenitega in pred njim imam med vsemi še največje spoštovanje."

"Torej misliš, da bo vesel, ako bo z nami jedel v hotelu?"

Truda nekoliko pomisli.

"Hm. Samo slutiti ne sme, ako mu hoče kdo s tem napraviti kaj dobrega. Kajti ponosen je tudi. Toda samo pravi, bom že jaz vse naredila; izgledati mora vse tako, kot da nam to napravi kakor uslugo, potem je takoj pripravljen pomagati kot vsi moji bratje."

"Na svoje brate si pa zelo ponosna, kaj ne, Truda?"

"Sem tudi, kaj zasluzijo. Sedaj pa prihaja Charlie."

Charlie vsak ponudi lopar, enega pa vtakne pod svojo pazduho ter vihti mrežo po zraku.

"Sedaj pa naprej. Gospica Truda — kje pa je vaš jopič? Lahkomisljena mladost, sedaj pa bo otroče tistalo še po jopič."

"Sedaj je vendar tako gorlo!"

"Seveda, majev zrak in tako dalje. Po tenisu boste vroči in vas bo zeblo. Tukaj je jopič! Jaz bom kava in ga bom nosil!"

On smeje vrže Trudin jopič čez svojo ramo in si pri tem misli:

Prvo, kar bo morala imeti, kadar bo enkrat moja, bo lalek kožuh. In Charlie se potaplja v misli (kako bo okineal Trudo, kadar bo njegova žena).

Truda sicer o njegovih namerah nima nobene slutnje, toda svet se ji tudi brez tega zdi tako omamljivo lep in življenjske v tej hiši tako ljubko, da se na tihem vedno opominja: vživaj vsako minuto kot božji dar, kajti to se nikdar več ne vrne. Kaj tako lepega in krasnega more človek samo enkrat živati.

Na potu se obesi na eni strani na Winnie, na drugi pa na Charlieja in skače med njima kot živ palček.

Na prošnjo obeh govori Truda o domu. Ve, da dela njen brat Jurij ob sredah samo dopokne, da pa popoldne vedno dela kaj drugega, kar pa more tudi opustiti. Tudi profesor Fritz ima ob sredah popoldne prosto in samo inženir Hans mora popoldne zopet v tovarno. Oče v svojem prostem času urejuje nekemu trgovcu knjige, toda bo mogoč z njimi ostati saj do treh. In kako bo mati vesela, da ji ne bo treba enkrat kuhati. Sploh je vse prelepo na svetu!

Sestra in brat gimnaza poslušata, se pogosto nad Trudino glavo spogledata, kot bi hotela reči: Brava!

Ko pridejo na tenis, se prične vrača bitka. Vsi trije so dobri in navdušeni igralci. Charlie je proti obema na zelo težavnem stališču in slednje je igra neodločena.

Komaj pa je igra končana, ko Charlie Trudi že ogrne jopič. Noben odpor ne pomaga. Prav nič ji ne koristi, da zagotavlja, da se bo vsled vročine zadušila. Govori z njo kot otrok oče z neubegljivim otrokom. Pri tem se morajo vsi smejati in Trudi se zopet zdi življenje prekrasno, četudi ji je zelo vroče.

Charlie kot zamaknjen poslušata njen smeh in si prizna, da še celo svoje življenje ni bil tako srečen, kot sedaj, odkar Truda živi v njegovi hiši. Da ne sme nikdar več dolgo čitati iz hiše, to je bil njegov sklep.

Rut in Klaus Weyensberg sta se po poročilu o njegovih doživljajih videla samo pri jedi z drugimi. Zelo pa zaskrbi Klaus, ko pri kosilu zapazi, da je Rut zelo bleda in da ima poleg tega še objokane oči. To vendar ne more biti še od dopokneva! Ali je pozneje še enkrat jokala — in zakaj?

Danes se izogiblje njegovim pogledom, to Klaus dobro opazi. In veseli je, da jo bo mogoč saj najkasneje jutri zjutraj pri zajtrku vprašati za vzrok njenih solza.

Gospodar ni posebno dobro razpoložen, kot bi kdo pričakoval kajti po telefonskem razgovoru s sodnim svetnikom Frensejem je izvedel, da tudi, k bi bil podan dokaz o smrti Klause Weyensberga, do preteka desetih let ne more razpolagati z denarjem in drugimi vrednostmi posestva. Ko Kurt Weyensberg pravi, da je to samo neumnost trinočstvo, mu pravi sodni svetnik, da se more poslužiti vseh pravnih potov, da bo pa vse zaman. Nato pa je Kurt Weyensberg ježno odgovoril, da se o kaj takem ni mogoče po telefonu natančno dogovoriti. Zato povabi sodnega svetnika na Gravenstein, da mu bo dr. Horvat pod prisego izpovedal, da je on edini, ki je še ostal od ekspedicije pri življenju. Frensen pa je zelo vesel, da more zopet enkrat iti na Gravenstein, ker bi zopet rad enkrat videl Klause Weyensberga in z njim govoril. Zato objubi svoj prihod za prihodnji dan.

Kurt Weyensberg ježno zabavlja pri zajtrku čez uradnega konja in čez okorelega sodnega svetnika.

"Če bi bil le malo bolj popustljiv, bi bilo obema pomagano. Toda je trdovraten, natančen star gopsod, ki ne bi niti za piko popustil pri kaki postavi."

Klaus k temu pripomni:

"Gospod sodni svetnik bo v soglasju besedila oporoke najbrže vedel še kaj drugega."

"Tako nesramne oporoke nisem še nikdar videl," se hučeje Kurt Weyensberg. Gospa Marija se di blede in molči.

(Nadaljevanje prihodnjaj.)

SREBRNI JUBILEJ "SLOVANA"

Nadaljevanje s 3. strani.

nje o potrebi take zveze Jugoslovanov.

Akoravno se spomnim brooklynskega tamburaškega zbora zadnjega, vam moram povedati, da je prvi nastopil, in otvoril prireditve. In to občinstvo tudi dobro ve. To sem napravil namenoma, ker drugače bi bil Mr. Gerjović preveč ponosen na svoje mlade in priznane umetnike, ki so vedno prvi, in kateri vedno zanje največ odobravanje občinstva. Čast v prvi vrsti njim, ki ubogajo in pokorno poslušajo svojega nikdar trudnjega učitelja Mr. Gerjovića. In pa tudi njemu, ki se s svojo prirojeno potrpeljivostjo tako vstrajno trudi, da širi v tujini jugoslovansko melodijo.

Nastopili so tudi naši priznani umetniki, hčerke in sinovi slovenskih starišev. Miss M. Ančul, Mr. Rupnik in Mr. Gardija. Rečem le toliko: Bog vam ohrani vaš dar! Ostane zvesti sinovi in hčerke slovenskih starišev, kateri so bili tako srečni, da so vas v tujini znali vzgojiti v tem duhu!

Najbolj napeti in ganljivi prizor je pa nastal, ko je Rev. Petrič, župnik slovenske cerkve, podaril predsedniku "Slovana", za njegove neumorne zasluge na kulturnem polju, Mr. M. Pirnatu, srebrno dozo iz jugoslovanske zemlje. Pripeljal jo je v ta namen iz stare domovine Rev. Zakrajšek, ki je pa bil primoran odpotovati pred to slavnostno prireditvijo.

Darilo je veliko in nepričljiva vrednost, in nevem za nobenega Slovence, da bi bil toliko srečen, da bi bil delež take časti. Vendar pa to za Mr. Pirnata ni preveč, on v polni meri zasluži najvišje odlikovanje za njegovo delovanje na društvenem in kulturnem polju. On ni samo stebel "Slovana", pač pa tudi duša splošnega kulturnega življenja v New Yorku. Saj ga vidimo povsod, pri vsaki prireditvi, ki je pripravljen pomagati v vseh ozirih tudi drugim društvom.

Vem, da to Mr. Pirnatu ne bo ugajalo, ker je skromen, in nikdar ne pričakuje nobene časti. Vendar pa dragi Majk, moraš vzeti, kar ti je narod podaril, in kar misli o tebi. Pred nekaj tedni, ko so ti prijatelji priredili banket v proslavo tvoje šestdeset letnice, ako ravno ti jih nobeden ne prisodi, sem rekel, želim ti jih še toliko, — dal si mi pogoltniti mojo lastno medicino. Danes zopet pravim: Majk, še toliko, in upam, da bi se moja želja vresničila, ako pa ne, pa imej zavest, da bodeš edini med številnimi Slovenci, ki

bode tvoje ostanke krila jugoslovanska zemlja, ako ravno si tri tisoč milj od svoje domovine.

Priznanje moram tudi dati vsem članom "Slovana", od Mr. Starihata kot ustanovitelja in pa do najmlajšega člana tega plemenitega društva, ki so vsi pripomogli, da je ta prireditev tako sijajno uspela.

Ta prireditev bode ostala v zgodovini kulturnega življenja newyorških Slovencev, ker se je privikrala prava jugoslovanska pesem, bratov Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Čutim se srečnega, da sem to doživel.

A. STEININGER:

FIESTA DE TOROS

Z večim očesom obrača don Miguel v rokah jekleni rapir. Izmed ročaja opazuje mlado orožarjevo ženo, kako se rado vedno sklanja doli čez ograjo stopnišča, da bi videla slavne torera. Mojster Pedro tega ne vidi, tako navdušeno hvali svoje orodje.

Imeniten rapir, don Miguel. V vsem Madridu ne najdete boljše.

Kupec posluša, toda samo na pol ušesa. Skrivaj se ozira po orožarjevi ženi ki spada v svoji bujni lepoti k debeluhastemu orožarju, kakor roka k bači. Dela se kakor da si hoče še premisliti.

"Vrnam se jutri," pravi. Te besede veljajo tudi lepi orožarjevi ženi.

Don Miguel prihaja pogosto, nego je Pedro po volji. Pridaša pa delo in plačuje dobro. Nekega dne prinese donni Juan tudi rožo, ki jo suče med prsti, kakor da bi jo držal v roki slučajno. Mojster Pedro laska, da cenil lepoto njegove žene. Ko pa don Miguel odide, se kljub temu srdito obrne na svojo ženo:

"Kaj počenjaš vedno v de-

lavnici, kadar je tu torero? Pojdi v svojo sobo!"

Sredi noči predrami mojstra Pedra glas mandoline. Lani ni žarki se razliva po postelji donne Juane, tola postelja je prazna. Tam pri oknu se donna Juana tiho pogovarja z nekom na ulici. Pedro vstane.

"Hej, kaj počenjaš tu?"

Palme jo od okna in opazi, kako se je nekdo stisnil v senco ob hiši.

Naslednjega jutra prinese gonjač mezza vest, da leži mojstrov hoter Jose na smrtni postelji. Do mojstrovega doma je pet ur hoda in ko pride zvečer tja, ugotovi ves presečen, da je bolnik živ in zdrav kakor riba v vodi. Takoj se mu zazdi, kdo ga je potegnil za nos. Brž najame konja in oddirja domov.

Čeprav vstopi v hišo po prstih, mu zaškrbljejo stopnice pod nogami. Brž odpre vrata na stečaj. V zelenem, žametastem, z zlatom obšitem kroju stoji torero mirno naslonjen na rožo, kakor da se ni nič zgodilo. Toda pred zrcalom na steni stoji trgovecva

žena in si naglo popravlja lase. Njen prestrašeni obraz izdaja vse. Ves zblegan in neodločen obstane trgovec na pragu. Ne ve, kaj je resnica. Don Miguel ga opazi.

"Teško sem vas pričakoval," ga pozdravi predrzno. "Novi rapir mi nič kaj dobro ne leži v roki. Predelati mi morate njegov ročaj. Toda še danes, Jutri ga potrebujem za corrido."

Pedru je pri sreč tako, da bi ga moral zgrabiti za vrat in ... Ali se mu ta pes roga ali pa ga smatra za takega tepca? Komaj se premaga in začne razmišljati o boljši osveti.

"Naredim vam ročaj, kakršenega ste vajeni in rapir vam prinesem jutri v areno," pravi Pedro, kakor da se ni nič zgodilo.

"Storite takoj."

Don Miguel ga potreplja zadovoljno po rami.

Fiesta de Toros. Na klopih v krogih razvrščenih sedežev sedi malone pol Madrida, ženske od napetosti skoraj nepremično, žarečih oči in obrazov, moški živih kretanj in živahnih kliev, s katerimi vzpodbujajo torere k pogumu.

Bik, razdražen, po vbodljajih s kopji picadorjev, je pravkar nabodel ubogo kljuse ter vrgel v mogočnem zamahu svoj pleč konja in jezdeca v stran. Vihar pločkanja zadoni po areni. Le Pedro niti s pristom ne gane.

"Zakaj ne ploskaš?" ga dregne donna Juana pod rebra.

Pedro samo skomigne z rameni.

"Pozneje, ko pride don Miguel," odgovori Pedro, in v njegovih besedah se skriva nekaj satanskega.

Borba se bliža koncu. Don Miguel draži z rdečo ruto bika. Razjarjeno živinče se vedno znova zaganja proti njemu z nastavljenimi rogovi. Toda torero se mu spretno umika.

Zdaj, ko je bil že jel pešati, dvigne torero svoj rapir in ga zasadi naskakujočemu biku nad njegovimi rogovi v telo. Toda rapir se prelomi kakor krhko steklo namestu da bi se globoko zasadil v bikovo meso. Oba konca se zapčeta v torerove prsi, dvigneta njegovo telo v višino in ga znova prebodeta. Grobna tišina zavlađa na klopih med gledalci, onemelimi od groze.

Sono en gledalec stoji na najvišji klopi, ploska navdušeno in kliče razjarjenemu biku: Bravo!

To je Pedro.

MEHKO VEZANE KNJIGE

Razprodaja KNJIG

Da napravimo prostor za novo zaloga smo znižali cene teh knjig, da vsakemu jih je mogoče naročiti. Storite to še danes, ker bo zaloga kmalo iztekla.

5
KNJIG\$
za

1. Andrej Hofer (Junaški vodja Tirolcev)
2. Belgrajski Biser (Vito Jelenc)
3. Beneška Vedežvalka
4. Boj in Zmaga (Josef Spillman)
5. Božični Darovi (Rudolf Vrabl)
6. Burska Vojska
7. Cvetke (H. Majar)
8. Dedek je pravil (Julij Slapšak)
9. Devica Orleanska
10. Dve sliki (Ksaver Meško)
11. Duhovni boj (Lorenz Skupcl)
12. Fra Diavolo
13. Fran Baron Trenk (Gjuro Panduric)
14. Gozdovnik, I. zvezek (H. Majar)
15. Gozdovnik, II. zvezek (H. Majar)
16. Hudo Brezno (Fr. Erjavce)
17. Humoreske, Groteske in Satire (Azov in Tefti)
18. Korejska Brata, črtica iz miselnosti v Koreji (Josef Spillman)
19. Krvna Osveta (Dr. Jeglič)
20. Mesija
21. Mladim Sreem, povesti za mladino (Ksaver Meško)
22. Maron, krščanski deček z Libanona
23. Musolino
24. Na Indijskih Otokih
25. Ob 50-letnici dr. Janeza Ev. Kreka
26. Parizski Zlatar
27. Patria, Povest iz irske junaške dobe (H. Federer)
28. Paberk iz Roza (Ivan Albrecht)
29. Popolniki, novele in črtice (Milan Purgelj)
30. Pozigalec
31. Pravljičje (H. Majar)
32. Pravljičje in pripovedke za mladino (S. Košutnik)
33. Povesti in Slike (Ksaver Meško)
34. Plice Selivce (Tagore)
35. Praški Judek (Josip Votec)
36. Praprečane Zgodbe, Povesti (Anton Stražar)
37. Prihaja, povest (Fr. Detela)
38. Prst Božji, I. zvezek
39. Prst Božji, II. zvezek (Anton Keller)
40. Preganjanje Indijanskih miselnosti (Josef Spillman)
41. Rdeča in bela vrtinca (Anton Huonder)
42. Revolucija na Portugalskem
43. Sisto s Sesto (H. Federer)
44. Skazi Siro Indijo
45. Spisi Kristofa Snida
46. Student naj bo (S. Finžgar)
47. Strahote vojne
48. Suneški Invalid (S. Košutnik)
49. Sveta Notburga
50. Tri Indijanske povesti (Josef Spillman)
51. Večerna pisma (Marija Kmetova)
52. Vrtinar (Tagore)
53. Volk Spokornik in druge povesti za mladino (Ksaver Meško)
54. Vojnimir ali Poganstvo in krščanstvo (Josip Ogrinec)
55. Zadnja Kmečka vojska (August Senon)
56. Zadnji dnevi nesrečnega kralja (S. Košutnik)
57. Zbrani spisi za mladino (Engelbert Gangl)
58. Zbirka narodnih pripovedk za mladino (J. Planinski)
59. Zgodovinske anekdote (Dr. Šarabon)
60. Zlatokopi (Josef Spillman)
61. Zmaj iz Borne, povest iz bosanske zgodovine (S. Košutnik)

(Vezava nekaterih knjig je od ležanja nekoliko izkazena.)

Ako ima kaka knjiga več zvezkov, se šteje vsak zvezek za knjigo.

POZOR!

Ker imamo nekaj teh knjig v omejenem številu, navedite pri naročilu več knjig, da vam moremo postreči.

KNJIGARNA
Glas Naroda
216 WEST 18th STREET
NEW YORK

Kratka Dnevna Zgodba

A. STEININGER:

FIESTA DE TOROS

Z večim očesom obrača don Miguel v rokah jekleni rapir. Izmed ročaja opazuje mlado orožarjevo ženo, kako se rado vedno sklanja doli čez ograjo stopnišča, da bi videla slavne torera. Mojster Pedro tega ne vidi, tako navdušeno hvali svoje orodje.

Imeniten rapir, don Miguel. V vsem Madridu ne najdete boljše.

Kupec posluša, toda samo na pol ušesa. Skrivaj se ozira po orožarjevi ženi ki spada v svoji bujni lepoti k debeluhastemu orožarju, kakor roka k bači. Dela se kakor da si hoče še premisliti.

"Vrnam se jutri," pravi. Te besede veljajo tudi lepi orožarjevi ženi.

Don Miguel prihaja pogosto, nego je Pedro po volji. Pridaša pa delo in plačuje dobro. Nekega dne prinese donni Juan tudi rožo, ki jo suče med prsti, kakor da bi jo držal v roki slučajno. Mojster Pedro laska, da cenil lepoto njegove žene. Ko pa don Miguel odide, se kljub temu srdito obrne na svojo ženo:

"Kaj počenjaš vedno v de-

lavnici, kadar je tu torero? Pojdi v svojo sobo!"

Sredi noči predrami mojstra Pedra glas mandoline. Lani ni žarki se razliva po postelji donne Juane, tola postelja je prazna. Tam pri oknu se donna Juana tiho pogovarja z nekom na ulici. Pedro vstane.

"Hej, kaj počenjaš tu?"

Palme jo od okna in opazi, kako se je nekdo stisnil v senco ob hiši.

Naslednjega jutra prinese gonjač mezza vest, da leži mojstrov hoter Jose na smrtni postelji. Do mojstrovega doma je pet ur hoda in ko pride zvečer tja, ugotovi ves presečen, da je bolnik živ in zdrav kakor riba v vodi. Takoj se mu zazdi, kdo ga je potegnil za nos. Brž najame konja in oddirja domov.

Čeprav vstopi v hišo po prstih, mu zaškrbljejo stopnice pod nogami. Brž odpre vrata na stečaj. V zelenem, žametastem, z zlatom obšitem kroju stoji torero mirno naslonjen na rožo, kakor da se ni nič zgodilo. Toda pred zrcalom na steni stoji trgovecva

žena in si naglo popravlja lase. Njen prestrašeni obraz izdaja vse. Ves zblegan in neodločen obstane trgovec na pragu. Ne ve, kaj je resnica. Don Miguel ga opazi.

"Teško sem vas pričakoval," ga pozdravi predrzno. "Novi rapir mi nič kaj dobro ne leži v roki. Predelati mi morate njegov ročaj. Toda še danes, Jutri ga potrebujem za corrido."

Pedru je pri sreč tako, da bi ga moral zgrabiti za vrat in ... Ali se mu ta pes roga ali pa ga smatra za takega tepca? Komaj se premaga in začne razmišljati o boljši osveti.

"Naredim vam ročaj, kakršenega ste vajeni in rapir vam prinesem jutri v areno," pravi Pedro, kakor da se ni nič zgodilo.

"Storite takoj."

Don Miguel ga potreplja zadovoljno po rami.

Fiesta de Toros. Na klopih v krogih razvrščenih sedežev sedi malone pol Madrida, ženske od napetosti skoraj nepremično, žarečih oči in obrazov, moški živih kretanj in živahnih kliev, s katerimi vzpodbujajo torere k pogumu.

Bik, razdražen, po vbodljajih s kopji picadorjev, je pravkar nabodel ubogo kljuse ter vrgel v mogočnem zamahu svoj pleč konja in jezdeca v stran. Vihar pločkanja zadoni po areni. Le Pedro niti s pristom ne gane.

"Zakaj ne ploskaš?" ga dregne donna Juana pod rebra.

Pedro samo skomigne z rameni.

"Pozneje, ko pride don Miguel," odgovori Pedro, in v njegovih besedah se skriva nekaj satanskega.

Borba se bliža koncu. Don Miguel draži z rdečo ruto bika. Razjarjeno živinče se vedno znova zaganja proti njemu z nastavljenimi rogovi. Toda torero se mu spretno umika.

Zdaj, ko je bil že jel pešati, dvigne torero svoj rapir in ga zasadi naskakujočemu biku nad njegovimi rogovi v telo. Toda rapir se prelomi kakor krhko steklo namestu da bi se globoko zasadil v bikovo meso. Oba konca se zapčeta v torerove prsi, dvigneta njegovo telo v višino in ga znova prebodeta. Grobna tišina zavlađa na klopih med gledalci, onemelimi od groze.

Sono en gledalec stoji na najvišji klopi, ploska navdušeno in kliče razjarjenemu biku: Bravo!

To je Pedro.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bolnjako jesero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK